

Sosiaali- ja terveysministeriö
Vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin
kansallista täytäntöönpanoa valmistellut työryhmä

Helsinki 16.06.2017

Lausunto vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin kansallisesta täytäntöönpanosta

AIG Europe Limited sivuliike ("AIG") kiittää mahdollisuudesta lausua vakuutusten tarjoamisesta annetun direktiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän loppuraportista.

Asiamiehen rekisteröintivaatimukset

Lakiehdotuksen mukaan, jos asiamieheksi hakija on oikeushenkilö, edellytetään, että sen palveluksessa olevista vakuutusten tarjoamiseen suoraan osallistuvista henkilöistä vähintään 30 prosenttia rekisteröidään asiamiehiksi.

Säännöstä ei sovellettaisi sivutoimisiin vakuutusedustajiin. Ehdotettu rekisteröintivaatimus ei johdu direktiivistä.

Sivutoimisen vakuutusedustajan määritelmä on uusi, ja tulee direktiivistä. Jotta vakuutusedustaja olisi sivutoiminen, tulee tarjottavan vakuutuksen liittyä täydentävänä vakuutusedustajan pääasialliseen palveluun tai tuotteeseen. Tarjottava vakuutus ei myöskään saisi sisältää henki- tai vastuuvakuutusturvaa, paitsi jos edellä mainittu turva liittyy täydentävänä pääasialliseen tavaraan tai palveluun.

Tästä sivutoimisen vakuutusedustajan uudesta määritelmästä johtuen on mahdollista, että useita sellaisia vakuutusedustajia, joita tällä hetkellä pidetään sivutoimisina vakuutusedustajina, ja joita nykyisen lain 50 % rekisteröimisvelvollisuus (VakEdL 7 § 1 mom 5 kohta) ei koske, ei enää katsottaisi sivutoimiseksi: Tarjottu vakuutus ei ehkä liity riittävän selkeästi pääasialliseen tavaraan tai palveluun, vaikka vakuutusedustuksen ei ole pääasiallinen toimiala ja suhteellinen osuus liikevaihdosta on pieni. Seurauksena olisi, että tällaisilla vakuutusedustajilla olisi velvollisuus rekisteröidä 30 % vakuutuksen tarjontaan suoraan osallistuvista henkilöistä. Näin laaja

rekisteröintivelvollisuus aiheuttaisi kohtuuttoman hallinnollisen taakan pienille toimijoille, ottaen huomioon myös henkilöstön vaihtuvuuden. On mahdollista, ottaen huomioon rekisteröitymisvelvollisuudesta aiheutuvat hallinnolliset kulut ja vakuutusedustuksesta saatavat tuotot, että osa tosiasiallisesti hyvin pienimuotoista vakuutusedustusta harjoittavista toimijoista luopuu vakuutusedustuksesta.

Kun tulkinta vakuutusedustajan ja sivutoimisen vakuutusedustajan välillä tehdään arvioimalla tarjotun vakuutuksen ja vakuutusedustajan pääasiallisen tuotteen tai palvelun välistä suhdetta (täydentävä vai ei), voi syntyä tulkintavaikeuksia. Lakiehdotus tai direktiivi ei tarkemmin kerro, milloin vakuutuksen katsotaan liittyvän täydentävänä tavaraan/palveluun. Lakiehdotus tai direktiivi ei myöskään määrittele suoraan vakuutuksen tarjoamiseen osallistuvaa henkilöä. Kun kyse on esim. verkkosivujen kautta harjoitetusta vakuutusedustuksesta, jää epäselväksi, miten rekisteröitävien henkilöiden piiri määritellään.

Rekisteröintivaatimuksen edellä kuvattu laajentaminen nykyisellään sivutoimiseksi katsottaviin vakuutusedustajiin voi johtaa siihen, että vakuutusyritysten on jatkossa vaikeampi saada vakuutusedustajia, ja osa nykyisistä vakuutusedustajista luopuu toiminnasta.

Asiamiehen koulutus- ja ammattipätevyysvaatimukset

Asiamiehiltä edellytettävien koulutus -ja ammattipätevyysvaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa vakuutustuotteen monimutkaisuuteen nähdessä. Lakiehdotuksessa Sosiaali- ja terveysministeriölle on delegoitu asetuksenantovaltuus vähimmäisvaatimuksista. Olisi valitettavaa, jos pelkästään yksinkertaisia vahinkovakuutuksia tarjoava toimija olisi velvollinen vakuutusedustusta harjoittaakseen suorittamaan ulkopuolisen tahon järjestämän tutkinnon tai muita akkreditoituja. Tämä voisi johtaa siihen, että vakuutusyritysten on jatkossa vaikeampi saada vakuutusedustajia, ja osa nykyisistä vakuutusedustajista luopuu toiminnasta.

Vakuutusmeklarin palkkionottokielto

Vakuutusmeklarin palkkionottokiellon tarkoituksenmukaisuutta tulisi edelleen harkita: kielto tulisi poistaa kokonaan ja asettaa vakuutusmeklarit ja asiamiehet yhdenvertaiseen asemaan. Vaihtoehtoisesti voitaisiin määritellä ne erityistilanteet, joissa palkkiokielto on asianmukainen ja tarpeellinen vakuutusmeklarin riippumattomuuden turvaamiseksi.

Direktiivillä pyritään vähimmäistason yhdenmukaistamiseen, mutta jäsenvaltiot voivat pitää tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä kuluttajien suojelemiseksi edellyttäen, että kyseiset säännökset ovat unionin oikeuden mukaisia. Direktiivissä eturistiriitoja on pyritty hallitsemaan ja ehkäisemään läpinäkyvillä tiedonantosäännöksillä, jotka koskevat vakuutuksenantajan, vakuutusedustajan ja työntekijän palkkioiden luonteen ja määrän ilmoittamista. Tiedonantovelvollisuus palkkion luonteesta ja määrästä koskee yhtä lailla asiamiehiä ja vakuutusmeklareita.

Direktiivissä antaa kansallisella tasolla harkintavaltaa sen suhteen, rajoitetaanko tai kielletäänkö kolmannelta osapuolelta saatavien palkkioiden tarjoamista tai vastaanottamista (22 artiklan 3 kohta). Työryhmän raportissa on esitetty, että vakuutusmeklarin palkkiokiellosta Suomessa ei ole syytä luopua.

Direktiivin mukaan kansallista, direktiiviä tiukempaa lainsäädäntöä tulee voida perustella tarpeella suojata kuluttajien etuja. Lakiehdotuksen mukaan vakuutusmeklari ei saa ottaa palkkiota muulta kuin toimeksiantajaltaan. Jatkossakin vakuutusmeklarin palkkionottokielto koskisi esimerkiksi vahinkovakuutusten tarjoamista muille kuin kuluttaja-asiakkaille. Vakuutusmeklari ei siten voisi vastaanottaa palkkiota muulta kuin toimeksiantajalta silloinkaan, kun toimeksiantaja on yritysasiakas.

Kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan tahon ja vakuutusmeklarin välillä kansallista, direktiiviä tiukempaa lainsäädäntöä voidaan pitää perusteltuna. Vakuutusmeklarin ja yritysasiakkaan välillä tilanne on toinen. Suomen lainsäädännössä ei yleensä suojata suuryrityksiä sopimussuhteissa. Tasavertaiset sopimuskumppanit voivat järjestää sopimussuhteensa parhaaksi katsomallaan tavalla. Myös vakuutuslainsäädäntö on pakottavaa vain kuluttajan ja vakuutusmaksaneijan välisessä suhteessa. Vakuutusmeklarin ja yrityksen välisessä suhteessa tiedonantovelvollisuus palkkiosta ja sen luonteesta on riittävä tae siitä, että meklari asettaa toimeksiantajan intressit etusijalle. Sijoituspuolen lainsäädäntöä mukaillen olisi mahdollista luokitella esim. tietyt meklarin asiakasryhmät ja/tai tietyt vakuutuslajit sellaisiksi, joihin palkkionottokielloa ei sovellettaisi.

Kunnioittaen,

Kristiina Laresvuo

AIG

Branch Manager, Finland